

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 26 Μαΐου 2021

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς:

Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Υπουργό Εσωτερικών

Θέμα: “Πυρκαγιά στα Γεράνεια όρη, πρόληψη και αντιμετώπιση συνεπειών”

Κύριοι Υπουργοί,

Από την Τετάρτη 19 Μαΐου στα Γεράνεια όρη συντελείται μια ανείπωτη φυσική τραγωδία.

Αν στο Μάτι το 2018 ζήσαμε μια ανθρώπινη τραγωδία και θρηνήσαμε ανθρώπινες ζωές, που δεν πρέπει να ξεχάσουμε ποτέ, στα Γεράνεια το 2021 ζούμε τη δραματική απώλεια χλωρίδας και πανίδας με πολλά ενδημικά είδη που συνέβαλλαν μέχρι προχθές στην ισορροπία της ζωής. Δεκάδες είδη φυτών και δέντρων καταστράφηκαν μέσα σε λίγες ώρες και μαζί τους αρκετά είδη ζώων που είτε δεν επέζησαν είτε, εαν τελικώς επιβιώσουν, θα αναγκαστούν να αναζητήσουν καταφύγιο σε άλλες περιοχές.

Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις η συγκεκριμένη πυρκαγιά ήδη έχει καταστρέψει 71.000 στρέμματα σε Αττική και Κόρινθο. Αθροιστικά την τελευταία δεκαετία στον νομό Κορίνθου έχουν καταστραφεί από πυρκαγιές περί τις 90.000 στρέμματα, ενώ οι αντίστοιχες εκτάσεις για την Αττική, σύμφωνα με δημοσίευμα της Εφημερίδας Καθημερινή με πηγή την Πυροσβεστική, φτάνουν τα 226.000 στρέμματα. Συνολικά σε Αττική και Κόρινθο πάνω από 387.000 στρέμματα έχουν καταστραφεί από πυρκαγιές την τελευταία δεκαετία.

Κατά τα τελευταία χρόνια, ιδίως στην Αττική αλλά και ευρύτερα στη χώρα, ο φυσικός και ζωικός πλούτος υποστεί μια τεράστια φυσική καταστροφή. Είναι προφανές πως οι όποιες προσπάθειες της Πολιτείας, ειδικά τα τελευταία χρόνια, περιορίζονται στην καταστολή και μόνο.

Στο επίπεδο της πρόληψης, με πρόφαση κάθε φορά τη σύγχυση των αρμοδιοτήτων, ελάχιστα ως μηδαμινά πράγματα έχουν γίνει.

Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελεί η προ ολίγων μηνών κακοκαιρία “Μήδεια”, εξαιτίας της οποίας παρακολούθησαμε ένα μπαλάκι ευθυνών ανάμεσα στις

εμπλεκόμενες υπηρεσίες, φαινόμενο για το οποίο ο Πρωθυπουργός υποσχέθηκε σχετική νομοθετική πρωτοβουλία, την οποία μήνες μετά ακόμη αναμένουμε.

Στην ίδια λογική, τις τελευταίες μέρες βλέπουμε ένα άλλο παιχνίδι αποποίησης ευθυνών, με προσπάθεια να εμπλακούν οι αιρετές περιφέρειες, παρά την υπ. αριθ. 3752/25.05.2018 εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και τα υπ' αριθμ. 8797/06.12.2019 και 2876/12.04.2021 έγγραφα του Υφυπουργού Προστασίας του Πολίτη. Όπως επισημαίνει η ΕΝΠΕ, με βάση τα έγγραφα αυτά είναι ξεκάθαρο ότι *“η αρμοδιότητα καθαρισμού, βελτίωσης και διάνοιξης δασικών δρόμων και αντιτυρικών ζωνών με σκοπό την αποτροπή του κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιών είναι αποκλειστική ευθύνη των δασαρχείων, τα οποία υπάγονται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση”*.

Σε κάθε περίπτωση, ο πολίτης παρίσταται μάρτυς μιας διαρκούς μετάθεσης ευθυνών μεταξύ των αρμοδίων, με συναρμολογητές πολλών Υπουργείων, με χαρακτηριστική περίπτωση τις αντιτυρικές ζώνες όπου φαίνεται πως εμπλέκονται, σε κάποιο βαθμό, υπηρεσίες από τρία Υπουργεία (Προστασίας του Πολίτη, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εσωτερικών). Είναι σαφές η έλλειψη βούλησης από πλευράς πολιτικής ηγεσίας για ένα σοβαρό και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό στον τομέα της πρόληψης των πυρκαγιών και της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας των δασών μας.

Ο αρμόδιος Υφυπουργός Πολιτικής Προστασίας, σε πρόσφατη επίκαιρη ερώτησή μου (4935/2021) με θέμα τον Εθνικό Μηχανισμό Διαχείρισης Κρίσεων, παρέθεσε μια σειρά από διάφορα σχέδια αντιμετώπισης καταστροφών, τα οποία εν τοις πράγμασι αποτελούν κενό γράμμα, όταν ελάχιστα έχουν γίνει σε επίπεδο πρόληψης.

Χαρακτηριστική και πάλι η περίπτωση του νομού Κορίνθου. Την προηγούμενη χρονιά είχαμε δύο πολύ σοβαρές πυρκαγιές, η μια στον υδροβιότοπο της Λίμνης Στυμφαλίας και η δεύτερη στις Κεχριές. Τέσσερις Βουλευτές του Κινήματος Αλλαγής καταθέσαμε την με αρ. 8569/2020 Ερώτηση, με την οποία ζητούσαμε να ενημερωθούμε, μεταξύ άλλων, για τα μέτρα πρόληψης που είχαν ληφθεί στις συγκεκριμένες περιοχές και τις αντιτυρικές ζώνες. Ένα χρόνο μετά, οι ηγεσίες των συναρμόδιων και ερωτώμενων Υπουργείων, δεν έκριναν σκόπιμο να απαντήσουν στο εν λόγω ερώτημα, πιθανότατα γιατί δεν έχει γίνει τίποτα.

Ωστόσο, αυτός ο φαύλος κύκλος έχει ευρύτερες καταστροφικές συνέπειες για το περιβάλλον. Διότι οι πυρκαγιές συμβάλλουν στην δημιουργία ενός άλλου κύκλου καταστροφής, με τα πλημμυρικά φαινόμενα που έπονται κατά τη διάρκεια του χειμώνα στις αποψιλωμένες από δάση περιοχές. Και βέβαια με την τεράστια επίπτωση στον δασικό και ζωικό πλούτο της χώρας.

Δεδομένου ότι τα τελευταία χρόνια έχουν καταστραφεί εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα δασικής έκτασης στη χώρα μας με πολύπλευρες συνέπειες για το φυσικό και ζωικό περιβάλλον καθώς και τις ζωές και τις περιουσίες των ανθρώπων

Δεδομένου ότι η πρόληψη είναι αποτελεσματικότερη της καταστολής και όπως φαίνεται στο επίπεδο της πρόληψης ελάχιστα πράγματα έχουν γίνει στη χώρα τα τελευταία χρόνια

Ερωτώνται οι Υπουργοί

1. Έχει καταρτιστεί και τεθεί σε εφαρμογή το σχέδιο Ιόλαος για την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών στις Περιφέρειες της χώρας και στους Δήμους των Περιφερειών Πελοποννήσου και Αττικής; Ποιά προληπτικά μέτρα έχουν ληφθεί στο εν λόγω πλαίσιο;
2. Ποιοί είναι οι 11 Δήμοι και οι 18 περιοχές για τα οποία ο Πρωθυπουργός στην σύσκεψη της 24ης/5/2021 ανέφερε ότι έχουν καταρτιστεί ειδικά επιχειρησιακά σχέδια λόγω ιδιαίτερων χαρακτηριστικών επικινδυνότητας; Τι προβλέπουν τα σχέδια αυτά για τις εν λόγω περιοχές και τι έχει σχετικά υλοποιηθεί;
3. Ποιος ήταν ο σχεδιασμός για τις προληπτικές δράσεις που έπρεπε να είχαν πραγματοποιηθεί στα Γεράνεια; Γιατί δεν είχαν διανοιγεί δρόμοι και δεν υπήρχαν αντιτυρικές ζώνες; Ποιος φέρει την ευθύνη για την μη πραγματοποίηση των παραπάνω απαιτούμενων προληπτικών ενεργειών για την αντιμετώπιση πιθανών πυρκαγιών;
4. Ποιος είναι ο σχεδιασμός και ποιά το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης πολιτικών πρόληψης, όπως η κατασκευή αντιτυρικών ζωνών και καθαρισμού δασών, στην Κορινθία και στην υπόλοιπη Ελλάδα και πόσα χιλιόμετρα αντιτυρικών ζωνών διανοίχτηκαν τα τελευταία 20 χρόνια ανά περιφέρεια ή νομό στη χώρα;
5. Σκοπεύετε να κηρύξετε την προσφάτως πληγείσα περιοχή αναδασωτέα; Βασιζόμενοι στους τελικούς δασικούς χάρτες που θα ανακοινωθούν σε λίγους μήνες θα φροντίσετε για τη μη αλλαγή χρήσης γης και την πλήρη αποκατάσταση των ζημιών; Αν ναι, βάσει ποίου σχεδίου και χρονοδιαγράμματος;
6. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα εκτίμησης των ζημιών και αποζημίωσης των πληγέντων;
7. Ποιος είναι ο σχεδιασμός και το χρονοδιάγραμμα της κυβέρνησης για την χρηματοδότηση και την υλοποίηση των αντιπλημμυρικών έργων που θα χρειαστούν στην περιοχή;
8. Τι ποσά διατέθηκαν τα τελευταία 20 χρόνια στους Δήμους και τις Περιφέρειες της χώρας για δράσεις πυροπροστασίας και πόσα εξ αυτών κατ' έτος έχουν απορροφηθεί;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Γιώργος Καμίνης

